

Sikta på Målen

Medvetenhet och engagemang
i globala frågor för den yngre generationen.

Materialet är sponsrat av BillerudKorsnäs
och framtaget av Lepramissionen Sverige
med bidrag från SIDA.

Lärarhandledning

Vad är globala målen?

Den 25 september 2015 antogs Agenda 2030, där de globala målen ingår, av FN:s 193 medlemsländer. Den universella agendan rymmer 17 mål och 169 delmål, som ska främja hållbar utveckling inom samtliga tre dimensioner: social, ekonomisk och miljömässig. Den vanligaste definitionen av hållbar utveckling är följande: "Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov." (United Nations Development Programme).

De globala målen anses vara det mest ambitiösa avtal som världens länder någonsin förbundit sig till för att uppnå en hållbar utveckling. Världens ledare är skyldiga, som följd av denna överenskommelse, att bidra till att uppnå fyra övergripande mål tills år 2030: 1. Avskaffa extrem fattigdom, 2. Minska ojämlikheter och orättvisor i världen, 3. Främja fred och rättvisa, 4. Lösa klimatkrisen (UNDP). För att uppnå globala målen behövs allas delaktighet, ett engagemang globalt och lokalt på samhällets alla nivåer. Alla har en viktig del i arbetet och kan bidra till de globala målen.

Källor

International Labour Organization. (u.å.). World statistics. Hämtat 2020-04-14, från https://www.ilo.org/moscow/areas-of-work/occupational-safety-and-health/WCMS_249278/lang-en/index.htm

Läkare utan gränser. (u.å.). Försummade Tropiska Sjukdomar. Hämtat 2020-04-01, från <https://laka-reutangranser.se/vad-vi-gor/vara-arbetsomraden/forsummade-tropiska-sjukdomar>

Nationellt metodstöd mot prostitution och människohandel. (2017:7). Arbetskraftsexploatering och människohandel, Erfarenheter i Sverige och goda exempel från andra länder. Länsstyrelsen Stockholm. <https://www.nmstverige.se/sites/default/files/Arbetskraftsexploatering-manniskohandel.pdf>

Naturskyddsforeningen. (2020). Biologisk mångfald – en överlevnadsfråga. Hämtat 2020-04-16, från <https://www.naturskyddsforeningen.se/biologisk-mangfald-en-overlevnadsfraga>

Naturskyddsforeningen. (2020). Haven är viktiga för klimatet. Hämtat 2020-04-16, från <https://www.naturskyddsforeningen.se/nyheter/haven-ar-viktiga-klimatet>

OXFAM. (2020). Ekonomisk och ojämlikhet. Hämtat 2020-04-16, från <https://www.oxfam.se/ekonomisk-ojamlikhet>

SMHI. (2020). Havsvattenstånd. Hämtat 2020-04-16, från <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/oceanografi/havsvattenstand-1.3090>

Sveriges konsumenter. (u.å.). Stilmedveten. Hämtat 2020-04-16, från <https://www.sverigeskonsumenter.se/vad-vi-gor/hallbar-konsumtion/hallbart-mode/stilmedveten/>

The Leprosy Mission International. (u.å.) Lives Transformed: Uniting to Achieve Sustainable Development Goals. Hämtat 2020-04-10, från https://www.leprosymission.org/docs/default-source/default-document-library/lives_transformed_uniting_to_achieve_sustainable_development_goals.pdf?sfvrsn=0

United Nation. (u.å.). Sustainable Development Goals. Hämtat 2020-04-16, från <https://www.un.org/sustainabledevelopment/infrastructure-industrialization/>

United Nations Children's Fund. (2012). Allt fler barn i slum och fattigdom när städer växer. Hämtat 2020-04-05, från <https://blog.unicef.se/2012/02/28/allt-fler-barn-i-slum-och-fattigdom/>

United Nations Children's Fund. (u.å.). Fakta om barns situation. Hämtat 2020-04-08, från <https://unicef.se/fakta>

United Nations Children's Fund. (u.å.). Vad vi gör. Hämtat 2020-04-8, från <https://unicef.se/vad-vi-gor/alla-barn-ska-overleva-och-utvecklas,https://unicef.se/vad-vi-gor/alla-barn-ska-fa-utbildning>

United Nations Department of Economic and Social Affairs Population. (2018). Urbanization. Hämtat 2020-04-16, från <https://www.un.org/en/development/desa/population/theme/urbanization/index.asp>

United nations Development Program. (2020). Frågor och svar. Hämtat 2020-04-02, från <https://www.globalamalen.se/fragor-svar/>

United nations Development Program. (2020). Globala målen. Hämtat 2020-04-14, från <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>

United nations Development Program. (2020). 2020 är superåret för att rädda den biologiska mångfalden. Hämtat 2020-04-07, från <https://www.globalamalen.se/2020-ar-superaret-for-att-radda-den-biologiska-mangfalden/>

Vattenfall. (u.å.). Förnybar och fossilfri energi – vad är skillnaden?. Hämtat 2020-04-09, från <https://www.vattenfall.se/fokus/hallbarhet/fornybar-eller-fossilfri-energi/>

World Health Organization. (2020). Neglected Tropical Diseases. Hämtat 2020-04-01, från https://www.who.int/neglected_diseases/diseases/en/

World Health Organization. (2019). Universal health coverage. Hämtat 2020-04-03, från [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/universal-health-coverage-\(uhc\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/universal-health-coverage-(uhc))

Länkar till videos och mer information

Nedan följer länkar till mer information, material och videos. Om ni har frågor kring Lepramissionens material eller vill ha tillgång till fler globala målen set, så kan ni besöka vår facebook (<https://www.facebook.com/Lepramissionen>) eller hemsida (www.lepramissionen.se) och enkelt komma i kontakt med oss.

Mer information om Globala målen:

<https://hallbarhet.raddabarnen.se/agenda-2030/>
<https://www.leprosymission.org/our-work/sdgs>
<https://www.globalamalen.se/>

Skolmaterial:

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/>
<https://www.globalamalen.se/bli-malmedveten-nu/>
<https://www.globalamalen.se/skola/skolmaterial/>

Mer information om lepra:

<https://www.leprosymission.org/>
<https://www.lepramissionen.se/>

Videos:

Vad är sjukdomen lepra? <https://www.youtube.com/watch?v=jKa-LqTeJ04>
Hopp för de lepradrabbade: <https://www.youtube.com/watch?v=AFLT7ZpZo1E>
Ekonomisk och social utveckling: <https://www.youtube.com/watch?v=NgrH-DUIk9Q>
Biologiskt mångfald: <https://www.wwf.se/stoppa-utrotningen/>
Globala målen: <https://www.globalamalen.se/material/video/>

Vilka är Lepramissionen?

Lepramissionen är en organisation med kristen värdegrund som verkar inom internationellt utvecklingssamarbete. Lepramissionens vision är en värld utan lepra. Våra projekt bedrivs i samarbete med lokala partners och medarbetare i Burma, Indien, DR Kongo, Nepal och Nigeria och Bangladesh. Vi arbetar för att hjälpa alla drabbade oberoende av kön, etnicitet, religion eller politisk övertygelse. I Sverige samlar vi in pengar till projekten utomlands och sprider kunskap om att lepra finns och vad som kan göras åt det. Lepramissionen Sverige är en relativt liten organisation, men är en del av Internationella Lepramissionen (The Leprosy Mission), som är en ledande global organisation inom lepravård och utveckling. TLM grundades 1874 och har idag 32 medlemsländer som tillsammans har över 200 projekt i 26 länder där lepra finns.

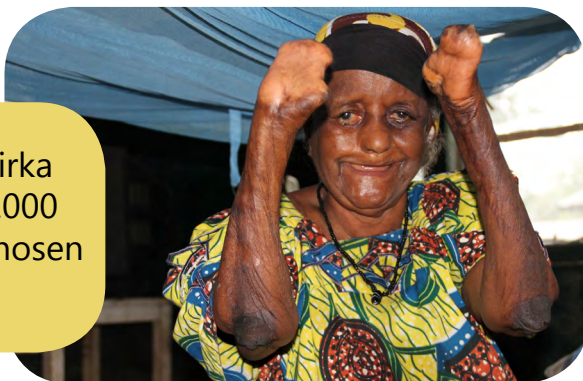
Vad är lepra och försummade tropiska sjukdomar?

Lepra är ...

... en infektionssjukdom som orsakas av en bakterie som angriper huden och de ytliga nerverna. Sjukdomen kan behandlas och botas med en kombination av tre slags antibiotika, men kan leda till fysiska permanenta skador, om sjukdomen inte behandlas i tid. Vanliga symtom på lepra är känselbortfall och förlamningar i främst händer och fötter, svåriläkta sår, ögonproblem, deformerat utseende mer mera. Varje år får cirka 200 000-250 000 personer diagnosen lepra. Sjukdomen drabbar de allra fattigaste och leder till ett stort utanförskap bland de drabbade.

... en av flera infektioner som tillhör kategorin försummade tropiska sjukdomar (Neglected Tropical diseases). Enligt Världshälsoorganisationen är försummade tropiska sjukdomar (FTS) ett samlingsnamn för ett tjugotal infektionssjukdomar som finns i 149 länder i tropiska och subtropiska områden. De som lever i extrem fattigdom, med brist på rent vatten och fungerande sanitet, drabbas hårdast. Sjukdomarna orsakar mycket lidande och dödsfall, men har också stora ekonomiska kostnader för låg- och mellaninkomstländer (WHO). Dessa försummade sjukdomar har i princip glömts bort och har bland många läkemedelsbolag inte prioriterats. Det finns därmed en stor brist på välfungerande mediciner, trots att mer än en miljard människor drabbas (Läkare Utan Gränser).

Varje år får cirka
200.000-250.000
personer diagnosen
Lepra

Jobba vidare med globala målen och FTS

Det går att arbeta vidare med kuberna och de globala målen på många olika sätt. Några tips kan vara att:

Göra studiebesök till platser som kan kopplas till målen.

Se relevanta filmer om globala målen och FTS (länkar bifogat s.9). Låt barnen anteckna några punkter och diskutera det viktigaste från filmen i helgrupp.

Ha veckans mål: ta ner den kub som veckans mål handlar om och samtala kring målet i helklass. Ta hjälp av den information som står på kuberna, samt finns på bifogade länkar (s.9). Ge eleverna hemuppgifter som kan kopplas till målen, exempelvis uppdraget att ta med tre saker hemifrån och kolla vad de är gjorda av (kopplat till mål 12: Hållbar konsumtion).

Barnen gör en mindmap kring ett mål och skriva ner vad som kan göras för det aktuella målet. Uppmuntra barnen att hämta inspiration från bifogade hemsidor.

Kontakta Lepramissionen Sverige för mer material som kan fördjupa kunskapen om lepra, stigma och social ekonomisk utveckling.

Arbeta vidare med skolmaterial som finns att hämta på UNDP och Rädda Barnens hemsida (länkar bifogat s.9).

Barnen får välja ett mål och på ett kreativt sätt rita målet samt dess innebörd.

Göra testet "Bli målmedveten" på UNDP:s hemsida: <https://www.globalamalen.se/bli-malmedveten-nu/>

Lägg alla kuber utspridda i mitten och vänd dem så att kartsidan är synlig. Låt barnen eller ungdomarna välja 1-2 kuber var beroende på hur stor gruppen är. Se till att alla kuber blir fördelade på antalet deltagare. Ge dem några minuter att läsa igenom den sidan av kuben som beskriver deras mål (18:e kuben, om FTS). Be dem därefter att presentera målen för resten av gruppen, gärna med så lite stöd som möjligt från kuben, alternativt att presentera sitt mål genom charader och låta resten av gruppen gissa. Lägg målen som presenterats i mitten, med loggan uppåt och i rätt sifferordning, så att deltagarna får en helhetsbild av alla mål. När målen blivit presenterade en gång är det lättare att bearbeta följande sidor.

Be ett barn i taget välja en kub och kasta den som en tärning. Låt barnen läsa högt vad som står på sidan som pekar uppåt. Samtala och diskutera som grupp. Om loggan på målet eller kartsidan pekar uppåt så kan kuben kastas om på nytt, alternativt läggas tillbaka för att senare kastas om. Gör detta tills ni känner att ni bearbetat alla mål. Det går även, som tidigare nämnt, att dela upp de 18 kuberna på mindre grupper och låta barnen arbeta med några mål åt gången. I detta fall bör kuberna cirkulera mellan de olika grupperna, så att alla barn i slutändan har fått bearbeta samtliga mål.

Som avslutning kan ni tillsammans pussla ihop världskartan. Knyt ihop säcken och påminn barnen att det är tillsammans som vi kan bygga en bättre värld.

Materialets syfte

Materialets syfte är att på ett pedagogiskt och lekfullt sätt bidra till kunskap hos unga människor kring globala målen och försummade tropiska sjukdomar, som Lepra. Materialet som inkluderar diskussionsfrågor, fakta och ideér på vad som kan göras för respektive mål, vill tillsammans med refererade filmer och vidare information, bidra till samtal och engagemang för målens uppfyllelse bland unga människor.

Detta kan i sin tur ge ringar på vattnet då kunskapen och förståelsen kring globala målen sprids vidare till föräldrar och anhöriga. Det är viktigt att unga människor blir medvetna om de globala målen och att de känner att de kan bidra, litet som stort, till en förändring i världen.

Målgrupp

Materialet lämpar sig för barn och ungdomar som går i grundskolan årskurs 3-6, samt för barn- och ungdomsgrupper med åldersspannet 9-13 år.

Materialets konstruktion

Materialets helhet består av tre olika delar: 18 små kuber i samma storlek, 2 lådor för placering och förvaring av kuberna, samt 1 uppbyggbar jordglob.

1 Varje kub har sex sidor och berör ett världsmål. Undantag är den sista kuben som handlar om FTS och lepra. På de 17 kuberna finns en sida som har den aktuella loggan för det specifika målet. De fyra andra sidorna består av info om målet, fakta om situationen i världen, diskussionsfrågor och några idéer på vad som kan göras för att närma sig målet (exempel på hur Lepramissionen arbetar kommer där också att ges). Den sista sidan är en bit av världskartan. Tillsammans kan alla 18 kuber bilda en komplett karta över världen.

2 De 18 kuberna kan förvaras och placeras i de två större lådorna som kommer med materialet. I varje låda rymmer 9 stycken kuber. Lådan kan ställas på högkant utan att kuberna faller ut.

3 Den ihopbyggbara jordgloben kan hängas upp i taket, med alla 17 mål+ en sida om FTS, för att påminna om globala målen under lång tid.

Materialets användning

Materialet kan användas på flera sätt (i helklass eller i mindre grupper). Några förslag kommer ges som lämpar mindre grupper, med syfte att barn och ungdomar själva ska interagera med materialet och stimuleras till aktivt lärande. För att skapa delaktighet i gruppen, bör antalet barn eller ungdomar i en grupp, inte vara fler än 8-10 personer per set. Det går även att dela in gruppen i ytterligare mindre grupper, efter en gemensam introduktion och genomgång av samtliga mål, där varje liten grupp blir fördelade några kuber var att bearbeta och fördjupa sig i.

Tips på hur materialet kan användas:

Materialet kommer inte ihopsatt. Låt därför barnen delta i ihopsättningen av kuberna och jordgloben, som en del av lärandet. Barnen kan på så sätt bekanta sig lite med målen redan vid monteringen. Som ledare kan du finnas med under processen och samtala samt ställa frågor till barnen, för att få en uppfattning om deras förkunskap och inställning till målen.

Samla barnen eller ungdomarna i en ring och börja med att ge en introduktion till globala målen och FTS. Förklara begreppet hållbar utveckling. Visa även en relevant film i inledningen (se refererat under länkar, videos...)